

Visitatie

vanuit de Nederlandse Dalton Vereniging

Zelfevaluatie & visitatieverslag

Datum visitatie	13-03-2026
Naam school/kindcentrum	ods Engelenberg
Adres	Engelenbergstraat 1
Postcode en plaats	8266AC Kampen
E-mailadres school/kindcentrum	directie@odsengelenberg.nl
Telefoonnummer school/kindcentrum	038 3333366
Bestuurder(s)	Irma Gelderblom
Leidinggevende school/kindcentrum	Patrick van Campenhout (directeur) Ragnhild Huskens (locatieleider)
Daltoncoördinator(en)	Marlous Buitenhuis
Aantal groepen	6
Aantal kinderen	125
Aantal leraren/pedagogisch medewerkers	10
In bezit van daltoncertificaat	3
Bezig met daltoncursus	9 (teamscholing)
Nevenvestigingen	
Stand van zaken inspectie	basissarrangement
Visitatievoorzitter	
Lid 1.	
Lid 2.	
Lid 3.	
Lid 4.	
Lid 5.	
Besluit vorige visitatie	☐ Licentieverlening/-verlenging
	x Versnelde visitatie licentieverlenging
	☐ Anders, ...
Eerste visitatie school/kindcentrum	☐

1. Zelfreflectie

1.0 Aanbevelingen vorige visitatie

(niet van toepassing bij 1e licentieaanvraag)

School/kindcentrum

Aanbevelingen (noteer de aanbevelingen van de vorige visitatie)

Op 17 oktober 2023 is ods De Engelenberg gevisiteerd door de NDV. Hieronder staan de aanbevelingen die wij ontvangen hebben naar aanleiding van die visitatie.

Kernwaarde vrijheid en verantwoordelijkheid

- Geef de kinderen meer invloed op de samenstelling van de taak, waardoor hun eigenaarschap wordt vergroot. Toelichting: Het geven van een vervolg aan jullie reflectiemethoden maakt dat kinderen zichzelf doelen leren stellen en zo meer invloed kunnen hebben op hun (leer)prestaties.
- De weektaak is op dit moment voor de leerlingen een dagtaak. Ze maken de taken in volgorde van de instructie en vinken af als de taak af is. Het zou ook goed zijn om de leerlingen de gelegenheid te geven om een persoonlijk doel te laten omschrijven op hun weektaakformulier en daarop te laten reflecteren.

Kernwaarde samenwerken

- Het structureel inzetten van verschillende coöperatieve werkvormen zal zeker het samenwerken een boost geven. Dit vraagt van de leerkrachten discipline om voor het aanbod zorg te dragen.

Kernwaarde effectiviteit

- Het wel of niet mogen deelnemen aan een instructie is bijzonder effectief, zeker als leerlingen hier een goede inschatting van kunnen maken. Deze gewonnen tijd kan weer besteed worden aan leerstof die meer tijd vraagt van de leerlingen. Meer tijd en ruimte geven in de verwerking van de taken zal ook zeker effectief werken ten goed komen. We hebben vrijwel geen “gemorste leertijd” gezien in de diverse groepen. De leerlingen zijn goed gericht bezig met hun werk. Het is van belang dat voor de instructie (rekenen) gerefereerd wordt aan de mogelijkheid om de instructie over te slaan. Als de leerkracht dat niet doet, doen alle leerlingen mee aan de instructie.

Kernwaarde zelfstandigheid

- Geef kinderen tijd om aan hun taak te werken. Plan vanaf groep 3 daltontijd op het weekrooster.
- Werk vanaf de middenbouw met een weektaak waarbij de leerlingen ook echt kunnen plannen. Nu is het nog een leerkrachtgestuurde dagtaak waarbij de leerlingen afvinken wat ze gedaan hebben.
- De renovatie van het schoolgebouw biedt kansen om het zelfstandig werken buiten de lokalen meer ruimte te geven. Het gesloten karakter van de Engelenbak kan

wellicht omgezet worden in een algemene ruimte waar leerlingen kunnen werken in het zichtveld van de leerkrachten.

Kernwaarde reflectie

- Het geven van een vervolg aan jullie reflectiemethoden maakt dat kinderen zichzelf doelen leren stellen en zo meer invloed kunnen hebben op hun (leer)prestaties.
- Het portfolio is een pareltje dat onderbelicht blijft in de diverse documenten. Zeker de twee reflecties per schooljaar van de leerkrachten in het portfolio is iets om trots op te mogen zijn. Dat vinden de ouders ook. Het portfolio kan nog meer eigen gemaakt worden door meer eigen werk van de leerling in op te nemen. Dat hoeft niet rechtstreeks. Leerlingen kunnen hun werk waar ze trots op zijn verzamelen in een mapje en later daar weer een keuze uit te laten maken om op te nemen in hun portfolio.
- Het zou goed zijn om reflectie vaker dan alleen de boomhut te laten plaatsvinden. Er zijn veel daltonscholen die ook hulpmiddelen gebruiken om mondelinge reflectie mogelijk te maken. Informeer hier naar op een regiovergadering.

Borging als voorwaarde

- Voor het borgen van de daltonontwikkeling is het daltonhandboek uitermate geschikt. Dit kan ondersteund worden door kwaliteitskaarten. Het huidige daltonhandboek biedt in onze ogen te weinig. Het is een vrij sobere beschrijving van de daltonkernwaarden. Voor het team zou het een afsprakenboek moeten zijn waarin ook een ontwikkelingsparagraaf in opgenomen wordt en waarin gereflecteerd wordt.

Overige aanbevelingen

- Communiceer meer over de daltonontwikkeling naar ouders. Zij zijn ambassadeurs van de school.
- Wij bevelen de school aan om de komende twee schooljaren daltonscholing op maat af te nemen waarbij de nieuwe collega's in staat zijn om hun certificaat te behalen.
- Deze team scholing zal erop gericht moeten zijn om de kernwaarden vrijheid en verantwoordelijkheid en reflectie zodanig vorm te geven waardoor de leerlingen meer tijd en ruimte hebben om een invulling te geven aan hun weektaak die het eigenaarschap vergroot.
- Gebruik het daltonhandboek om niet alleen de stand van zaken aan te geven, maar ook de ontwikkeling ervan en de gewenste veranderingen.
- Maak Dalton zichtbaar in de school

School/kindcentrum

Wat hebben we gedaan en wat is het resultaat?

De afgelopen twee jaar heeft ons De Engelenberg het daltononderwijs systematisch verder ontwikkeld en versterkt, met de aanbevelingen van de vorige visitatie als uitgangspunt. We hebben ons gericht op de kernwaarden vrijheid en verantwoordelijkheid, zelfstandigheid, samenwerken, reflectie en effectiviteit.

Om vrijheid en verantwoordelijkheid te vergroten, zijn periodetaken en weektaken schoolbreed ingevoerd. Leerlingen kunnen zelf keuzes maken over de volgorde, werkwijze en presentatie van hun werk. In de midden- en bovenbouw hebben leerlingen persoonlijke doelen toegevoegd aan hun weektaak en reflecteren zij op hun voortgang, waardoor eigenaarschap is toegenomen. Het Engelenpanel is ingezet om leerlingen een stem te geven in schoolbrede beslissingen, wat hun betrokkenheid vergroot.

Op het gebied van zelfstandigheid zijn duidelijke structuren en hulpmiddelen geïmplementeerd, zoals taakbrieven, het blokjessysteem, kiesborden en planningshulpmiddelen. Hierdoor leren leerlingen hun werk te plannen, keuzes te maken en verantwoordelijkheid te nemen. In de onderbouw wordt zelfstandigheid spelenderwijs ontwikkeld, bijvoorbeeld via uitgestelde aandacht, terwijl in de midden- en bovenbouw leerlingen hun werkproces actief beheren en coöperatief samenwerken.

Voor samenwerking zijn coöperatieve werkvormen structureel geïntegreerd in zowel instructies als zelfstandig werk. Tutorlezen en groepsoverstijgende projecten versterken de sociale vaardigheden van leerlingen en zorgen voor een veilige, positieve leeromgeving.

De kernwaarde reflectie is verder geconcretiseerd en geïntegreerd in alle groepen. In de onderbouw gebeurt dit tijdens spel- en werkmomenten, begeleid door leerkrachten, terwijl in de midden- en bovenbouw leerlingen met de boomhutten en de reflectievragen werken om kritisch naar hun eigen werk te kijken en verbeterpunten te formuleren. Het portfolio wordt ingezet om leerlingen inzicht te geven in hun ontwikkeling en om hun eigenaarschap te versterken.

Op het gebied van effectiviteit zijn instructies, periodetaken en themataken afgestemd op de leerbehoeften van leerlingen. Leerlingen gebruiken hun tijd doelgericht en zelfstandig, waarbij de instructies flexibel worden ingezet en coöperatief werken wordt gestimuleerd.

De borging van al deze ontwikkelingen is versterkt door het nieuwe daltonhandboek, waarin de kernwaarden zijn beschreven vanuit de Golden Circle benadering van Simon Sinek (Why-How-What). Het handboek is door het hele team samengesteld en vormt een instrument voor gemeenschappelijke afspraken, consistente toepassing en verdere ontwikkeling. Daarnaast is daltonontwikkeling structureel op de agenda van teamvergaderingen en studiedagen geplaatst, zodat reflectie, afstemming en verbetering continu plaatsvinden.

Resultaat:

Het resultaat is dat daltononderwijs op ods De Engelenberg nu een herkenbare, samenhangende en schoolbrede aanpak kent. Leerlingen ervaren meer vrijheid en verantwoordelijkheid, werken zelfstandig en effectief, reflecteren op hun eigen leerproces en leren gestructureerd samenwerken. Het team is professioneel versterkt door daltonscholing en gezamenlijke ontwikkeling, waardoor kennis en expertise geborgd zijn en continu worden toegepast in de klas. De school is trots op de zichtbare groei van leerlingen in eigenaarschap, zelfstandigheid en reflectief vermogen, en ziet een duidelijke verbetering van het daltononderwijs sinds de vorige visitatie.

Visitatieteam

Wat zien we terug?

De school heeft na de visitatie in oktober 2023 de aanbevelingen en aandachtspunten genoteerd. Bij elke kernwaarde heeft de school actiepunten beschreven waar zij zich de afgelopen jaren in heeft willen ontwikkelen. Dit siert de school enorm, maar wij geven bij dit onderdeel voornamelijk reactie op de aanbevelingen van de vorige visitatie, die door het vorige visitatieteam is geschreven.

Aanbeveling 1: Wij bevelen de school aan om de komende twee schooljaren daltonscholing op maat af te nemen waarbij de nieuwe collega's in staat zijn om hun certificaat te behalen.

- Jullie zijn als team nu zo'n anderhalf jaar op weg met de scholing onder leiding van Marrit Demmer (Saxion) en deze scholing wordt met enthousiasme ontvangen. Deze teamscholing geeft jullie weer inzichten om het fundament van jullie daltononderwijs te verankeren. Zoals jullie zelf ook aangeven: "De neuzen staan dezelfde kant op". Het team zit vooral nog in de experimentele fase. Veel uitproberen en eruit halen wat het beste past bij jullie daltonvisie en leerlingen. Het is fijn om te merken dat het team werkt vanuit de Why, How en What. Vanuit deze gedachten worden er bewuste keuzes gemaakt. Wij hopen dat deze teamscholing jullie de mogelijkheden geeft om vanuit een stabiele basis het daltononderwijs nog meer diepgang te geven.

Aanbeveling 2: Deze team scholing zal er op gericht moeten zijn om de kernwaarden vrijheid en verantwoordelijkheid en reflectie zodanig vorm te geven waardoor de leerlingen meer tijd en ruimte hebben om een invulling te geven aan hun weektaak die het eigenaarschap vergroot.

- Jullie hebben als team een start gemaakt met het ontwikkelen van een periodetaak. Met als uitgangspunt dat de leerlingen ruimte krijgen om zelf hun leerproces vorm te geven. Door de leerlingen wordt de periodetaak als prettig en overzichtelijk ervaren. De volgende stap is om deze periodetaak volledig op te nemen in jullie doorgaande lijn. Ook het zelf mogen kiezen van het fruitmoment bij kleuters is een waardevolle manier om jonge kinderen om te laten gaan met vrijheid en de daarbij komende verantwoordelijkheden. Daarnaast zijn jullie ook gestart met het ontwikkelen van een dagtaak/weektaak. Jullie zitten nog volop in de teamscholing en zijn jullie nog druk met elkaar daarover in gesprek. Maar als visitatieteam zien wij dat jullie de uitgangspunten als eigen werkvolgorde, eigen keuzes over materialen en tijdsinzet willen gaan toepassen.

Als team hebben jullie een hele mooie ontwikkeling laten zien door middel van de boomhut die ingezet wordt bij rekenen. Door de boomhut in te zetten komen er waardevolle gesprekken tot stand. Ons advies is om deze boomhut niet alleen specifiek bij rekenen te gebruiken maar ook bij andere vakken en onderdelen. Ook is er door jullie een reflectiepot ontwikkeld die op ieder willekeurig moment ingezet kan worden. Zet deze reflectiepot nog meer in zijn kracht door dit als een vast onderdeel op de dagplanning te zetten. Wanneer je geen vast moment in gaat plannen, is het risico groot dat het dan weg ebt.

Aanbeveling 3: Gebruik het daltonhandboek om niet alleen de stand van zaken aan te geven, maar ook de ontwikkeling ervan en de gewenste veranderingen.

- Onze complimenten voor jullie daltonhandboek. Het visitatieteam zit dat het daltonhandboek is geschreven vanuit gedachten en niet alleen maar praktische afspraken. Per kernwaarde is beschreven hoe het er op de 'Engelenberg' aan toe gaat. Op deze manier wordt het persoonlijk omdat jullie het vertalen naar zo doen wij dat. Jullie hebben zelf ook hebben aangegeven dat het een levend document is. Het team zit nog middenin de teamscholing waarbij sommige onderdelen van het daltonhandboek nog niet helemaal compleet zijn. Dit komt mede doordat er nog proeftuintjes plaatsvinden. Wanneer jullie op deze manier verder gaan met dit daltonhandboek ligt er straks om prachtig document die is geschreven vanuit de Why, How en de What en waar een persoonlijke twist aan zit.

Beschrijf hieronder per kernwaarde het volgende:

- Wat heb je de afgelopen tijd gedaan? (ontwikkelproces)
- Wat is de huidige situatie? Wat gaat goed? Waar zijn jullie trots op?
- Wat zijn de ontwikkelpunten?

De indicatoren op kind-, pedagogisch medewerker/leraar- en school/kindcentrumniveau, evenals de bouwstenen in de gedachtenwolken kunnen hiertoe een hulpmiddel zijn, zie hiervoor de bijlagen op www.dalton.nl onder de kop 'visitatie en licentie'.

1.1 Vrijheid in gebondenheid / verantwoordelijkheid en vertrouwen

School/kindcentrum

Wat hebben we de afgelopen tijd gedaan?

De afgelopen periode is er op ods De Engelenberg bewust gewerkt aan het versterken van vrijheid in gebondenheid door het implementeren van structuur en kaders die leerlingen eigenaarschap en verantwoordelijkheid geven over hun leerproces. Zo zijn er periodetaken ingevoerd in alle groepen, waardoor leerlingen binnen duidelijke doelen en tijdsperioden zelf kunnen bepalen hoe en wanneer zij werken aan hun ontwikkeling. In de onderbouw stimuleert dit spelenderwijs een lerende houding, terwijl in de middenbouw en bovenbouw leerlingen keuzes maken over planning, werkwijze en presentatie van hun werk.

Daarnaast is gewerkt aan het vergroten van de betrokkenheid van leerlingen bij schoolbrede beslissingen. Zo is het Engelenpanel, de leerlingenraad van de school, actief ingezet om leerlingen een stem te geven bij onderwerpen die hun leeromgeving, welzijn en schoolervaring beïnvloeden.

Door deze initiatieven is vrijheid en verantwoordelijkheid structureel ingebouwd in het dagelijkse leerproces, met de leerkracht als coachende begeleider die kaders bewaakt en leerlingen ondersteunt waar nodig.

Wat is de huidige situatie? Wat gaat goed? Waar zijn jullie trots op?

Op dit moment ervaren leerlingen op ods De Engelenberg een duidelijke balans tussen vrijheid en gebondenheid. De periodetaken bieden leerlingen ruimte om hun leerproces zelf vorm te geven, terwijl duidelijke doelen, instructies en checkmomenten de structuur waarborgen. Leerlingen bepalen hun eigen werkvolgorde, maken keuzes over materialen en tijdsinzet, en krijgen regelmatig feedback over hun voortgang. Hierdoor groeit het eigenaarschap zichtbaar en nemen leerlingen verantwoordelijkheid voor hun eigen leren.

In de midden- en bovenbouw laten themataken en workshops leerlingen toe om keuzes te maken over onderzoek, presentatievormen en samenwerking binnen projecten. Dit vergroot niet alleen zelfstandigheid, maar ook motivatie en betrokkenheid. In de onderbouw zien we

dat kleuters spelenderwijs aangeleerde routines volgen en hun verantwoordelijkheid nemen, bijvoorbeeld door zelf het fruitmoment te kiezen en hun materialen op te ruimen.

Het Engelenpanel geeft leerlingen bovendien een platform om actief bij te dragen aan schoolbeleid en besluitvorming. We zijn trots op de manier waarop leerlingen hun stem en verantwoordelijkheid gebruiken, zowel binnen hun leerproces als binnen de schoolgemeenschap. Vrijheid in gebondenheid is hierdoor zichtbaar verweven in de cultuur van de school en in de dagelijkse praktijk van alle groepen.

Wat zijn de ontwikkelpunten?

Hoewel er grote stappen zijn gezet, zien we zeker nog ontwikkelmogelijkheden. Zo willen we de schoolbrede afstemming en borging van periodetaken verder versterken en zorgen voor een duidelijke doorgaande lijn. Daarnaast willen we leerlingen nog beter ondersteunen bij het reflecteren op hun keuzes en leerproces, zodat ze bewuster omgaan met hun planning, aanpak en verantwoordelijkheden.

Verder onderzoeken we hoe de bovenbouw de ervaring van vrijheid en verantwoordelijkheid kan uitbreiden, bijvoorbeeld door periodetaken en thema taak structuren nog meer samen te brengen en leerdoelen nog explicieter te koppelen aan keuzes en presentaties. Tot slot blijft het versterken van de coachende rol van de leerkracht belangrijk: leerkrachten begeleiden leerlingen in het nemen van verantwoordelijkheid en helpen hen effectieve keuzes te maken binnen de kaders van de school.

Door deze ontwikkelpunten door te voeren, willen we dat vrijheid in gebondenheid niet alleen zichtbaar is in het dagelijkse werk, maar dat leerlingen deze vaardigheid ook actief inzetten om zichzelf te sturen, verantwoordelijkheid te nemen en betekenisvolle keuzes te maken in hun leerproces en schoolomgeving.

Reactie visitatieteam

We lezen in het daltonboek dat er gewerkt wordt aan een structuur waarbij de leerlingen meer eigenaarschap krijgen. Hoewel de leerlingen in theorie ruimte hebben om keuzes te maken in de week- en periodetaak zien we in de praktijk dat ze alles in volgorde doen. Dat betekent dat na de rekeninstructie ook gewerkt wordt aan het rekenwerk voor de dag. Dit wordt wellicht onbewust aangemoedigd door het dagelijks plannen van de taken voor de die dag.

Tijdens het zelfstandig werken zien we mooie momenten van eigenaarschap. Bijvoorbeeld als de jongste kinderen zelf kiezen wanneer ze fruit gaan eten. We zien het ook door de school heen. Op elke werkplek in de school wordt rustig gewerkt en kan iedereen uitleggen waarom ze daar zitten, wat ze er mogen doen en wanneer ze terug verwacht worden.

Het is in alles duidelijk dat de school een ontwikkeling in gang heeft gezet die nog niet af is. De stappen die gemaakt zijn en de gekozen route geven voldoende vertrouwen dat dit ook gerealiseerd kan worden. De kinderen (Engelenpanel) geven aan dat ze eraan toe zijn.

Als het jullie lukt om dit te vertalen naar de doorgaande lijn, slaan jullie twee vliegen in één klap. Meer eigenaarschap bij de kinderen en een heldere opbouw van wat jullie willen dat de kinderen kunnen en mogen.

Aanbeveling 1

Vrijheid in gebondenheid/ verantwoordelijkheid en vertrouwen:

Bied leerlingen de mogelijkheid om meer invloed te hebben op de samenstelling en invulling van hun taken (doelen).

1.2 Zelfstandigheid

School/kindcentrum

Wat hebben we de afgelopen tijd gedaan?

De afgelopen periode is doelgericht gewerkt aan het versterken van de zelfstandigheid van leerlingen door het aanbrengen en verduidelijken van structuren die zelfstandig leren ondersteunen. Schoolbreed is ingezet op het maken van heldere schoolbrede afspraken, werken met periodetaken en werken uitgestelde aandacht, zodat leerlingen stap voor stap leren om zelf keuzes te maken, verantwoordelijkheid te nemen en problemen eerst zelfstandig of samen met een maatje op te lossen.

In groep 1-2 is zelfstandigheid versterkt door het werken met uitgestelde aandacht, het kiesbord en duidelijke procedures tijdens speel- en werkmomenten. Leerlingen leren keuzes maken binnen een gestructureerd aanbod en ontwikkelen eigenaarschap over hun spel en werk. In groep 3 t/m 8 is het zelfstandig werken verder verdiept door het gebruik van blokjes, vaste routines tijdens het zelfstandig werken en het uitbreiden van de verantwoordelijkheid binnen taak- en weektaken.

Daarnaast is gestart met het kritisch herzien van de huidige taakbrieven en wordt geëxperimenteerd met periodetaken, met als doel leerlingen meer eigenaarschap te geven over hun leerproces.

Wat is de huidige situatie? Wat gaat goed? Waar zijn jullie trots op?

Op dit moment is zelfstandig werken een herkenbaar en zichtbaar onderdeel van het dagelijks handelen in alle groepen. Leerlingen weten wat er van hen verwacht wordt tijdens het zelfstandig werken en maken gebruik van ondersteunende hulpmiddelen zoals taakbrieven, het blokjessysteem, het kiesbord en planningshulpmiddelen. De handelingswijzers in de klas helpen leerlingen om eerst zelf na te denken, samen te werken met een maatje en pas daarna hulp te vragen aan de leerkracht.

We zien dat leerlingen steeds beter in staat zijn om zelfstandig aan het werk te gaan, hun taken te plannen en hun voortgang te volgen. In de midden- en bovenbouw plannen leerlingen hun werk steeds vaker zelf, houden zij overzicht over hun taken en nemen zij verantwoordelijkheid voor het afronden hiervan. Ook het gebruik van verschillende werkplekken, zoals de gangplekken, draagt bij aan zelfstandigheid en zelfregulatie.

In de onderbouw zijn we trots op de manier waarop jonge kinderen al leren omgaan met uitgestelde aandacht en keuzes maken via het kiesbord. Leerlingen tonen betrokkenheid, zelfstandigheid en groeiend zelfvertrouwen. Leerlingen weten steeds beter dat zelfstandigheid geen 'alleen werken' betekent, maar doelgericht werken met ruimte voor samenwerking en het vragen van hulp op een passende manier.

Wat zijn de ontwikkelpunten?

Een belangrijk ontwikkelpunt is het doorontwikkelen en uniformeren van taakbrieven en periodetaken. We willen de taakbrieven zo vormgeven dat ze nog beter aansluiten bij de verschillende niveaus en leerroutes én leerlingen optimaal ondersteunen bij het zelfstandig plannen en werken. Daarbij richten we ons nadrukkelijk op het vergroten van het eigenaarschap van leerlingen: zij krijgen meer inzicht in hun leerdoelen, maken bewuste keuzes in volgorde, tempo en aanpak van hun taken en leren verantwoordelijkheid te nemen voor hun planning en voortgang. Specifiek wordt er geëxperimenteerd met periodetaken, waarbij leerlingen gedurende een langere periode zelf keuzes maken over welke opdrachten ze wanneer uitvoeren. Door taakbrieven transparant en overzichtelijk op te bouwen, en ruimte te bieden voor keuze, planning en reflectie, ondersteunen we leerlingen in het actief sturen van hun eigen leerproces en het ontwikkelen van zelfstandigheid en eigenaarschap.

Reactie visitatieteam

Wij hebben tijdens de visitatie duidelijke afspraken en routines gezien in de school en bij de leerlingen.

De handelingswijzers heeft daarbij een belangrijke en ondersteunende rol. De leerlingen die wij gesproken hebben weten precies waar deze handelingswijzers voor dienen. Leerlingen uit de bovenbouw geven aan dat het eigenlijk niet meer nodig is dat ze in de klas hangen, het is al vanzelfsprekend.

Dat leerlingen zelf mogen kiezen voor een werkplek, dat vinden ze fijn. Door middel van een kaartje op te hangen is het duidelijk wie waar gaat werken. Dit verloopt heel soepel en is overzichtelijk.

De leerlingen weten heel goed wat er van ze verwacht wordt als de juf of meester even niet beschikbaar is. Ze vragen een maatje of gaan verder met een volgende opdracht of taak. Dit hebben wij gedurende de dag door de hele school gezien en met een mooi voorbeeld bij de kleuters (een ketting die de juf omdeed om het gesprek met een visiteur aan te gaan).

Ook het gebruik van de blokjes is een vaste routine in de groepen 3 tot en met 8. De leerlingen kunnen ons goed uitleggen wat het doel van het blokje is en wanneer deze ingezet kan worden.

Als visitatieteam zien wij een basis m.b.t. zelfstandigheid. Zoals eerder aangegeven zijn jullie nog druk bezig met het verder ontwikkelen van de periodetaak en taakbrieven. Nu moeten de leerlingen op vast gezette tijden met de periodetaak aan het werk. Misschien kan er nagedacht worden over hoe de leerling deze zelfstandig in de week kunnen inplannen.

Als advies willen wij ook meegeven om te onderzoeken hoe bepaalde leerlingen zich kunnen intekenen voor instructie. Benoem het naar de leerlingen dan ook als rekeninstructie/taalinstructie.

Deze leerlingen zijn er aan toe om meer eigen keuzes te kunnen en durven maken. Als team zijn jullie ervan bewust om dit mee te nemen in de nabije toekomst.

1.3 Samenwerking

School/kindcentrum

Wat hebben we de afgelopen tijd gedaan?

De afgelopen periode hebben we systematisch doorgewerkt aan het versterken van samenwerkingsvaardigheden van leerlingen.

We zijn structureel gaan werken met coöperatieve werkvormen. De coöperatieve werkvormen worden zowel tijdens instructies als bij zelfstandige verwerking ingezet, waardoor leerlingen leren luisteren, overleggen, informatie uitwisselen en gezamenlijk tot oplossingen komen. Ook groepsoverstijgende activiteiten, zoals tutorlezen, zijn ingevoerd om oudere leerlingen een begeleidende rol te laten nemen en jongere leerlingen extra ondersteuning te bieden, wat bijdraagt aan een positieve, veilige en lerende schoolcultuur.

Wat is de huidige situatie? Wat gaat goed? Waar zijn jullie trots op?

Op dit moment is samenwerken een zichtbaar en geïntegreerd onderdeel van het onderwijs op ods De Engelenberg. Leerlingen tonen vaardigheden als luisteren, overleggen, elkaar helpen en verantwoordelijkheid nemen, zowel binnen de klas als tijdens groepsoverstijgende activiteiten.

- De maatjesstructuur verloopt succesvol: leerlingen ondersteunen elkaar bij taken, routines en zelfstandig werk, en bieden sociale steun bij spanningen of onzekerheden.
- Samenwerkingsopdrachten in taakbrieven en coöperatieve werkvormen zorgen voor actieve betrokkenheid en stimuleren leerlingen om gezamenlijk tot oplossingen en kennisopbouw te komen.
- Tutorlezen draagt bij aan zowel de leesvaardigheid van de tutee als het zelfvertrouwen van de tutor, en versterkt de sociale leeromgeving.

We zijn trots op de manier waarop leerlingen **verschillende rollen in samenwerking** leren innemen: helpen, begeleiden, overleggen en gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen.

Wat zijn de ontwikkelpunten?

De dalton teamscholing die wij volgen bij Saxion Hogeschool is systematisch opgebouwd en behandelt de kernwaarden van het daltononderwijs. De afgelopen anderhalf jaar heeft het team verschillende kernwaarden onderzocht en in de praktijk gebracht. Vanaf 30 januari staat de kernwaarde samenwerken centraal. Het team verdiept zich eerst in de theoretische achtergrond en bepaalt vervolgens welke aspecten van ons onderwijs verder ontwikkeld

kunnen worden. Op basis daarvan worden experimenten uitgevoerd in de klas, zodat aan het eind van dit schooljaar alle daltonkernwaarden niet alleen behandeld, maar ook daadwerkelijk geïntegreerd en ontwikkeld zijn.

Hoewel er al veel aandacht is voor samenwerken, zien wij nog mogelijkheden om dit verder te versterken. Zo is het belangrijk dat de vaardigheden op een consistente manier in alle groepen worden geborgd, zodat samenwerken herkenbaar en gestructureerd is in elke jaargroep. Ook willen we leerlingen meer gelegenheid bieden om in verschillende contexten en met diverse klasgenoten samen te werken, zodat zij leren omgaan met uiteenlopende werkstijlen en persoonlijkheden. Tot slot zien we kansen om groepsoverstijgende samenwerkingsmomenten uit te breiden.

Reactie visitatieteam

De leerlingen zijn het gewend om samen te werken zowel in de klas als buiten de klas. De maatjesstructuur wordt als prettig ervaren door de leerlingen. Elkaar kunnen en mogen helpen bij routines en zelfstandig werken heeft het visitatieteam volop gezien.

De leerlingen van de bovenbouw geven aan dat zij tutorlezen erg leuk vinden. Samen lezen geeft ook plezier. Vooraf hebben de leerlingen moeten solliciteren voor deze functie. Tijdens de sollicitatie werden ook de verantwoordelijkheden en afspraken besproken.

Ook heeft het visitatieteam samenwerking gezien bij workshops. In de klas zitten dan leerlingen van verschillende groepen bij elkaar. De sfeer is prettig en leerlingen helpen elkaar waar nodig is.

De coöperatieve werkvormen zijn benoemd door de leerlingen en het team, helaas hebben wij deze werkvormen niet in de praktijk kunnen zien. Als tip willen wij nog meegegeven dat de werkvormen ook zichtbaar mogen zijn in de klas, zodat leerlingen er makkelijker naar kunnen verwijzen of aan herinnerd kunnen worden.

Een mooi voorbeeld van samenwerken is jullie Engelenpanel. Deze groep leerlingen heeft mooie ideeën voor de toekomst en kunnen goed verwoorden wat hun taak. Omdat zij vol goede ideeën zitten kunnen zij misschien een stem krijgen over de inhoud van de workshops.

De teamscholing die wordt gevolgd geeft ook aan dat jullie als collega's met elkaar in overleg zijn. Jullie voeren experimenten uit in de klas, zodat aan het eind van het schooljaar alle daltonkernwaarden niet alleen behandeld, maar ook daadwerkelijk geïntegreerd worden. Dit maakt het team sterk in de visie die jullie voor ogen hebben.

De basis is aanwezig: leerlingen zijn open, eerlijk, gemotiveerd, behulpzaam, oplossingsgericht en willen het beste voor iedereen. Vanuit deze mooie eigenschappen kunnen jullie verder kijken welke kansen er nog liggen om groepsoverstijgende samenwerkingsmomenten uit te breiden.

1.4 Reflectie

School/kindcentrum

Wat hebben we de afgelopen tijd gedaan? (ontwikkelp proces)

Op dit moment bevinden we ons nog volop in het ontwikkelproces van de daltonkernwaarde reflectie. Als team zijn we deze kernwaarde bewust aan het verdiepen en verder aan het concretiseren. We zien al mooie opbrengsten in de praktijk en zijn tegelijkertijd nog volop aan het onderzoeken hoe we reflectie structureel, doelgericht en met een duidelijke opbouw kunnen inzetten binnen alle groepen.

In groep 1-2 krijgt reflectie tijdens het speel- en werkmoment al een natuurlijke plek. Leerkrachten spelen actief in op situaties die zich voordoen in het spel en begeleiden leerlingen bij het terugkijken op hun handelen, gevoelens en keuzes. Kinderen worden geholpen om woorden te geven aan wat er gebeurt en om samen na te denken over hoe ze verder kunnen. Ook is in de kleutergroep een verdiepend experiment gestart rondom reflectie, gekoppeld aan de periodetaak. Door middel van modeling, herhaling en gezamenlijke reflectie leren leerlingen stap voor stap terug te kijken op hun handelen, hun product te beoordelen en vooruit te denken naar verbeterpunten. Hierbij staat niet het perfecte resultaat centraal, maar het leerproces en het omgaan met frustratie, doorzetten en groeien.

In groep 3 t/m 8 is reflectie expliciet zichtbaar, onder andere door het werken met de boomhutten bij rekenen. Leerlingen reflecteren hierbij op hun eigen beheersing van doelen en nemen verantwoordelijkheid door zelf aan te geven op welk niveau zij zich bevinden. Dit biedt waardevolle aanknopingspunten voor verdiepende gesprekken over het leerproces.

Daarnaast zijn we in de midden- en bovenbouw gestart met gerichte experimenten rondom reflectie. Zo is er een reflectiepot ontwikkeld met korte, krachtige reflectievragen die op verschillende momenten van de dag ingezet kunnen worden, zoals tijdens het eten en drinken, aan het einde van de dag of tussen lessen door. Deze vragen zijn niet gekoppeld aan specifieke gebeurtenissen, maar stimuleren leerlingen om bewust na te denken over hun gedrag, leerhouding, samenwerking en zelfkennis. Het doel van dit experiment is om reflectie laagdrempelig, betekenisvol en structureel onderdeel te maken van het dagelijks handelen.

Wat is de huidige situatie? Wat gaat goed? Waar zijn we trots op?

In de huidige situatie zien we dat reflectie al op verschillende manieren en niveaus vorm krijgt binnen de school. Leerlingen worden steeds vaker betrokken bij gesprekken over hun eigen leren en handelen. Bij de jongste leerlingen gebeurt dit spelenderwijs en in een veilige setting, waarbij leerkrachten actief ondersteunen in het verwoorden van gevoelens, keuzes en oplossingen.

Bij de oudere leerlingen zien we dat zij steeds beter in staat zijn om na te denken over hun eigen leerproces. Met name bij rekenen laten leerlingen zien dat zij kritisch kunnen kijken naar hun eigen werk en zichzelf durven positioneren ten opzichte van de leerdoelen. Dit geeft de leerkracht waardevolle informatie en vormt de basis voor inhoudelijke gesprekken over strategieën, aanpak en verdere ontwikkeling.

We zijn trots op de betrokkenheid en openheid van leerlingen tijdens reflectiemomenten. Zowel bij de reflectiepot als tijdens rekenreflecties met het gebruik van de inleverbakken laten leerlingen zien dat zij eerlijk kunnen kijken naar hun eigen handelen en bereid zijn om na te denken over verbeteringen. Ook zien we dat reflectie steeds meer leidt tot eigenaarschap: leerlingen benoemen zelf oplossingen, stellen hulpvragen en nemen verantwoordelijkheid voor vervolgstappen.

Wat zijn de ontwikkelpunten?

Hoewel reflectie al zichtbaar is in de praktijk; leerlingen worden steeds meer uitgedaagd om na te denken over hun eigen handelen, leren en samenwerken, en leerkrachten voeren vaker en gericht reflectiegesprekken met leerlingen. Beseffen we ons ook dat dit een proces dat nog in ontwikkeling is en waar we de komende periode actief mee blijven experimenteren, onderzoeken en bijstellen om reflectie structureel, doelgericht en passend bij elke ontwikkelingsfase vorm te geven.

In groep 1-2 willen we reflectie minder afhankelijk maken van toevallige momenten en werken aan een bewustere opbouw. Door gerichte vragen en vaste reflectiemomenten te ontwikkelen, willen we kinderen leren reflecteren op verschillende ontwikkelgebieden, zoals gevoel, samenwerken en leren/ontdekken. De gemaakte taak kan hierbij dienen als gezamenlijk en concreet uitgangspunt voor reflectie.

In groep 3 t/m 8 zien we dat niet alle leerlingen hun reflectie even diepgaand uitvoeren. We willen onderzoeken wat leerlingen nodig hebben om reflectie als een vast onderdeel van hun leerproces te zien. De centrale vraag hierbij is hoe we een reflecterende houding kunnen ontwikkelen waarbij leerlingen leren groeien van feedback, fouten durven maken en verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen leerproces.

De komende periode gebruiken we om deze inzichten verder te verzamelen en te vertalen naar een doorgaande lijn voor reflectie binnen alle groepen, zodat reflectie een herkenbare, samenhangende en structurele plek krijgt binnen ons daltononderwijs.

Reactie visitatieteam

Het wordt tijd voor een reflectie "bos". Met de boomhut voor rekenen hebben jullie een gouden instrument voor reflectie en differentiatie. Met dit systeem worden kinderen uitgedaagd na te denken over hoe hoog ze in de boomhut zitten ten aanzien van een

rekendoen. De plek in de hut bepaalt welke instructie je nodig hebt, maar ook welke opdrachten je gaat maken. Wie hoger in de hut zit werkt op een andere manier aan de rekendoelen. Het is bovendien heel helder bij wie je eventueel kunt zijn voor een hulpvraag. Op de weektaak en in de klas is het aanbod nog aan de magere kant. Reflectie staat niet op de dagplanning en de kinderen (Engelenpanel) kunnen er niet veel over vertellen. Op de weektaak kan wel gereflecteerd worden, maar dat wordt niet altijd gedaan en volgens de leerlingen wordt er niet op teruggekoppeld.

Er zijn voldoende mogelijkheden om schoolbreed (het portfolio) en in de groepen (week/periodetaak en boomhut) reflectie verder uit te bouwen en het fundament te verstevigen. Jullie beschrijven de ambitie/uitdaging helder in dit verslag. Ga daar vooral mee aan de slag.

1.5 Effectiviteit / doelmatigheid

School/kindcentrum

Wat hebben we de afgelopen tijd gedaan?

Het team heeft de afgelopen periode gericht gewerkt aan het verhogen van de effectiviteit van het onderwijs. In de onderbouw werken leerlingen vanaf groep 1-2 met periodetaken en taakgerichte kwartiertjeskringen. Hierbij krijgen zij duidelijke doelen aangeboden, passend bij hun ontwikkelingsniveau, en oefenen ze spelenderwijs vaardigheden die zij later zelfstandig kunnen toepassen. Door deze werkwijze weten leerlingen precies wat ze leren en kunnen zij hun tijd efficiënt besteden.

Daarnaast hebben we taakbrieven, daltonborden en themataken in de midden- en bovenbouw verder ontwikkeld en ingevoerd. Leerlingen monitoren hun voortgang in zogenaamde boomhutten en bepalen hoe en wanneer zij aan de leerdoelen werken. In combinatie met coöperatieve werkvormen en zelfgekozen werkplekken wordt de onderwijstijd maximaal benut, waarbij zowel zelfstandige als groepsgerichte taken effectief worden uitgevoerd.

Het onderwijs wordt systematisch ondersteund door Effectieve Directe Instructie (EDI). Hierbij bieden leerkrachten gestructureerde, stapsgewijze lessen aan, controleren ze regelmatig het begrip van leerlingen en differentiëren ze waar nodig. Deze aanpak zorgt ervoor dat alle leerlingen actief betrokken zijn en gericht leren, wat de effectiviteit van de lessen vergroot.

Wat is de huidige situatie? Wat gaat goed? Waar zijn we trots op?

Op dit moment ervaren leerlingen een duidelijke structuur en overzicht die het effectief werken ondersteunt. Het daltonbord in de midden- en bovenbouw en het dagritme in de

onderbouw zorgen ervoor dat leerlingen weten wat er verwacht wordt en welke leerdoelen centraal staan, wanneer instructies plaatsvinden en wanneer zij zelfstandig kunnen werken. Dit geeft rust, overzicht en ruimte voor eigenaarschap.

In de onderbouw gebruiken leerlingen hun tijd effectief doordat zij zelf kunnen kiezen wanneer zij aan hun periodetaken of fruitmoment werken, zodat spel en taken onafgebroken kunnen worden afgerond. Nieuwe doelen worden effectief aangeboden in kwartiertjeskringen, waarbij de leerlingen in kleine groepjes instructie ontvangen van lesstof gericht op de zone van naaste ontwikkeling. In de bovenbouw dragen leerlingen actief verantwoordelijkheid bij het plannen van themataken, het samenwerken in groepjes en het presenteren van hun werk. Coöperatieve werkvormen en systematisch gebruik van EDI dragen bij aan betrokkenheid, duidelijke instructie en succeservaringen voor alle leerlingen.

De school is trots op het feit dat effectief leren zichtbaar is: leerlingen weten wat hun doelen zijn, welke middelen ze kunnen gebruiken, hoe ze hun tijd plannen en hoe ze hun resultaten bijhouden. Deze aanpak maakt het onderwijs doelgericht, overzichtelijk en afgestemd op individuele behoeften.

Wat zijn de ontwikkelpunten?

Hoewel veel stappen gezet zijn, zijn er nog mogelijkheden om de effectiviteit verder te verhogen. Zo willen we schoolbreed de toepassing van periodetaken, themataken en taakbrieven nog uniformer borgen, zodat leerlingen in alle groepen op een uniforme manier leren plannen en werken. Daarnaast willen we dat leerlingen systematischer leren reflecteren op hun eigen planning en werkproces, zodat zij bewuster omgaan met tijd, keuzes en verantwoordelijkheid.

Reactie visitatieteam

Bij deze kernwaarde zien we veel samenkomen. Omdat de instrumenten er wel zijn, maar nog onvoldoende zijn uitgerold in de school en/of onvoldoende samenhangen is het ontwikkelen/implementeren van deze kernwaarde de komende jaren de grootste uitdaging. Afgelopen periode hebben jullie veel met elkaar ontwikkeld en nu is het prioriteit om dit in de praktijk te experimenteren en te herontdekken. Hiermee knopen jullie dan de losse eindjes aan elkaar.

De periodetaak, de weektaak en de themataak zijn nog niet de instrumenten die helpend zijn voor de kinderen om meer eigenaarschap te ervaren of te krijgen, daar zijn jullie je ook van bewust. Op dit moment krijgen ze nog niet het inzicht in wat ze kunnen en moeten doen. Jullie zouden ze moeten inzetten om leerlingen te helpen bij het maken van keuzes bij hun ontwikkeling. Dat geldt ook voor het portfolio.

Het kwartiertjesrooster is voor de kinderen een “routeplanner” door de dag als je weet wanneer je wel of juist geen instructie volgt en aan welk leerdoel uit de week- of pperiodetaak je gaat werken, dit geeft voor de leerlingen houvast en overzicht.

Het zit allemaal in de boomhut. Zoals we elders beschreven zouden en veel meer hutten voor de kinderen moeten zijn. Dan kan er veel meer “geklommen” worden.

Aanbeveling 2

Effectiviteit/doelmatigheid:

Besprek met elkaar hoe je kunt bereiken dat de taakbrief/weektaak aangepast wordt aan de onderwijsbehoeften van de leerling. Voer dit vervolgens uit en borg dit in jullie daltonhandboek.

1.6 Borging als voorwaarde

School/kindcentrum

Wat hebben we de afgelopen tijd gedaan? En waar zijn we trots op?

De ontwikkeling van ons daltononderwijs hebben we geborgd in ons nieuwe daltonhandboek, dat verder gaat dan een opsomming van methodes of werkvormen, zoals in ons oude daltonhandboek. Bij alles wat we op daltongebied doen, staat nu eerst de **Why** centraal: we reflecteren op de vraag waarom we een activiteit, taak of werkvorm inzetten en welk doel we hiermee voor ogen hebben voor de ontwikkeling van onze leerlingen. Pas daarna denken we na over **How**: op welke manier we dit doel het beste kunnen vormgeven in de praktijk. Als laatste formuleren we concreet **What**: welke werkvormen, materialen en structuren we gebruiken in de klas om dit doel te realiseren. Op deze manier zorgen we dat elke daltonkernwaarde bewust en doelgericht wordt toegepast.

Ons nieuwe daltonhandboek is ook niet meer alleen geschreven door de daltoncoördinator, maar door het hele team, waardoor het niet alleen een naslagwerk is, maar ook een instrument voor gemeenschappelijke afspraken, heldere verwachtingen en consistente toepassing van daltonkernwaarden door alle leraren.

De teamstudie bij Saxion Hogeschool speelde een belangrijke rol in de ontwikkeling van ons daltononderwijs. Naar verwachting zullen alle leraren dit schooljaar hun daltoncertificaat behalen. Dit zorgt er niet alleen voor dat iedereen dezelfde basiskennis en begrip van de daltonkernwaarden heeft, maar het heeft er ook voor gezorgd dat het eigenaarschap en de betrokkenheid van alle teamleden is vergroot. Door actief te leren over de achterliggende theorie van Helen Parkhurst, de 'Why' van dalton en de praktische toepassing ervan, zijn de leraren nog meer bewust van hun rol in het realiseren van betekenisvol, doelgericht onderwijs.

Tot slot hebben we daltonontwikkeling structureel ingebouwd in de schoolorganisatie: Het onderwerp staat maandelijks op de agenda van teamvergaderingen en/of studiedagen, waardoor reflectie, afstemming en ontwikkeling van ons daltononderwijs continu aandacht krijgen.

Wat zijn de ontwikkelpunten?

Hoewel veel routines en structuren inmiddels goed zijn geborgd, blijven we ons continu ontwikkelen en blijven we bewust experimenteren. Deze experimenten bieden ons waardevolle inzichten, maar vragen ook om een volgende stap: het vertalen van wat werkt naar heldere en samenhangende doorgaande lijnen voor alle daltonkernwaarden. Op die manier zorgen we ervoor dat leerlingen in elke groep voortbouwen op wat zij in eerdere leerjaren hebben geleerd.

Het werken met experimenten willen we ook na afronding van de teamscholing blijven voortzetten. Door dalton een structureel onderdeel te laten zijn op de jaarplanning en vergaderplanning en door jaarlijks gezamenlijk te evalueren en doelen te formuleren voor de (meer)jarenplanning houden we onze ontwikkeling doelgericht en toekomstgericht. Daarbij willen we werken met werkgroepen die zich verdiepen in specifieke thema's en binnen die kaders blijven experimenteren, reflecteren en verbeteren. Zo blijft ons daltononderwijs in beweging en werken we continu aan kwaliteit en samenhang.

Reactie visitatieteam

Zoals het visitatieteam al eerder heeft aangegeven willen wij onze complimenten geven over jullie daltonhandboek.

De Why, How en de What zijn duidelijk aanwezig en je kan lezen dat er wordt gewerkt vanuit een gedachten en visie. Ook hebben wij gemerkt dat jullie nog volop in de experimentele fase zitten en dit staat ook keurig omschreven in het daltonhandboek. Dit zal in de toekomst verder worden uitgewerkt en zoals het team zelf ook aangeeft, het blijft een levend document.

Het is fijn om te merken dat jullie daltononderwijs weer een vaste plek heeft gekregen binnen jullie vergaderstructuur. Ook om ervoor te zorgen dat de afstemming en ontwikkeling continu aandacht krijgt.

Het is fijn om te merken dat jullie voor de toekomst werkgroepen willen creëren zodat zij zich kunnen verdiepen in specifieke thema's of onderwerpen die passen bij jullie kaders. Zo blijven jullie in beweging en wordt er gewerkt aan continuïteit m.b.t. kwaliteit en samenhang.

Om straks de samenhang en de doorgaande lijn te kunnen waarborgen heeft het visitatieteam een aanbeveling geschreven. Op deze manier kunnen collega's met elkaar in gesprek blijven over de invulling van het daltononderwijs. Maar ook om te kijken waar eventueel verschillen te zien zijn in de praktijk. Waardoor je deze momenten pakt om het gesprek weer met elkaar aan te gaan.

Aanbeveling 3

Borging:

Ontwikkel voor jullie school een document (kijkwijzer) waarbij per kernwaarde wordt vastgelegd hoe je dit in de praktijk terugziet. Dit document kan ingezet worden bij zelfevaluaties en als 0-meting van de school en klassenbezoeken.

2. Ontwikkelvermogen

Parels van de school/kindcentrum

(hier zijn we trots op)

- **De bedoeling centraal:** Als team hebben we een hele mooie ontwikkeling doorgemaakt waar we trots op zijn. In ons handelen op daltongebied staat nu steeds

de bedoeling centraal: waarom doen we wat we doen? Vanuit die gezamenlijke *why* bepalen we vervolgens hoe dit zichtbaar wordt in de dagelijkse praktijk.

- **Het werken met ‘het restaurant’ In groep 1-2:** Het fruitmoment is geïntegreerd in de speel- en werktijd, waardoor kleuters zelf kunnen kiezen wanneer ze hun fruit eten. Dit vergroot hun eigenaarschap, maakt de onderwijstijd effectief en bevordert sociale interactie, omdat kinderen met verschillende klasgenoten in contact komen. Daarnaast leren de leerlingen verantwoordelijkheid door zelfstandig de tafel op te ruimen en schoon te maken. Het moment is geborgd door duidelijke routines, visuele hulpmiddelen en handelingswijzers, waardoor de kinderen zowel zelfstandig als bewust hun keuzes leren maken.
- **Het werken met periodetaken:** Met de periodetaak krijgen leerlingen verantwoordelijkheid en eigenaarschap over hun eigen leerproces. Ze plannen zelf welke opdrachten ze wanneer uitvoeren, leren keuzes maken en reflecteren op hun voortgang. Dit bevordert zelfstandigheid, effectiviteit en inzicht in hun eigen ontwikkeling.
- **Het werken met ‘de boomhutten’ in groep 4-8:** De boomhutten bieden leerlingen de mogelijkheid om zelf hun beheersing van leerdoelen te beoordelen en verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leerproces. Ze reflecteren op hun niveau, bespreken hun keuzes en stellen zelf vervolgacties op. Dit versterkt zelfreflectie, eigenaarschap en betrokkenheid bij leren. Leerkrachten krijgen hierdoor waardevolle inzichten in de ontwikkeling van de leerlingen en kunnen gericht feedback geven, waardoor het leerproces zowel effectief als betekenisvol wordt.

Ontwikkel- en onderzoeksvragen

(hier willen we meer van weten)

De komende tijd willen we ons verder verdiepen en ontwikkelen op de volgende 4 punten

1. **Opstellen van een schoolbrede doorgaande lijn voor daltonkernwaarden**
We willen dat de kernwaarden in elke groep logisch voortbouwen op wat leerlingen in eerdere groepen hebben geleerd. Dit vraagt een overzicht van wat al behandeld is, hoe vaardigheden worden ontwikkeld en hoe de kernwaarden herkenbaar terugkomen in alle jaargroepen. De doorgaande lijn wordt geborgd in het daltonhandboek en besproken tijdens teamvergaderingen en studiedagen, zodat continuïteit en afstemming binnen de school verzekerd zijn.
2. **Aanpassen en optimaliseren van taakbrieven en weektaken**
De huidige taakbrieven worden geëvalueerd en aangepast om beter aan te sluiten bij de leerervaringen van eerdere groepen en bij de individuele ontwikkelingsniveaus van leerlingen. Daarbij ligt de nadruk op het geven van keuzevrijheid, persoonlijke doelen en reflectiemomenten, zodat leerlingen eigenaar zijn van hun leerproces, leren plannen, uitvoeren en evalueren. Dit geldt zowel voor de midden- als de bovenbouw, waarbij de weektaak verder ontwikkeld wordt van een leerkrachtgestuurde dagtaak naar een persoonlijk plan met ruimte voor eigenaarschap.
3. **Verdiepen van systematische reflectie en portfolio-gebruik**
Reflectie wordt verder geïntegreerd in alle groepen door mondelinge reflectie en

persoonlijke reflectieopdrachten. Het portfolio krijgt hierbij een centrale rol: leerlingen verzamelen werk waar ze trots op zijn en reflecteren hierop, waardoor ze inzicht krijgen in hun eigen ontwikkeling en hun verantwoordelijkheid over hun leerproces vergroten. Dit versterkt zowel zelfbewustzijn als eigenaarschap.

4. **Vrijheid en verantwoordelijkheid in keuzes van leerlingen vergroten**

We willen leerlingen meer invloed geven op de samenstelling en invulling van hun taken, zodat zij zelf doelen kunnen stellen en prioriteiten bepalen binnen hun weektaak. Dit bevordert niet alleen het eigenaarschap, maar sluit ook aan bij de kernwaarde effectiviteit: leerlingen leren hun tijd en middelen doelgericht in te zetten, en maken bewuste keuzes over deelname aan instructies en verwerking van taken.

Netwerken, kennisdeling, samenwerking

(welke (dalton)netwerken benut je, waar haal je expertise vandaan?)

We maken op school actief gebruik van verschillende netwerken en bronnen van expertise. Zo zijn we aangesloten bij Daltonregio Groot Zwolle en nemen we regelmatig deel aan de bijeenkomsten, waardoor we op de hoogte blijven van ontwikkelingen binnen het daltononderwijs en ervaringen kunnen uitwisselen met andere scholen.

Daarnaast gebruiken we vakliteratuur als belangrijke bron van inspiratie en verdieping. Ons team heeft een abonnement op het tijdschrift *Daltonvisie* en we werken actief met relevante boeken, waaronder *Focus op Dalton* van René Berends en *Dalton: Lef* van René Berends en Hilde-Marie van Slochteren.

Momenteel volgt ons team een op maat gemaakte teamscholing van Saxion Hogeschool onder begeleiding van Marrit Demmer. Deze scholing biedt ons theoretische verdieping en praktische handvatten om de daltonkernwaarden effectief in onze schoolpraktijk te verankeren.

Binnen het team stimuleren we wederzijdse inspiratie en professionele groei door intervisiemomenten en gestructureerde vergaderingen, waarin we ervaringen delen, reflecteren op onze aanpak en gezamenlijke verbeterdoelen formuleren.

Onze verwachting van de uitslag van de visitatie

We verwachten dat de komende visitatie positief zal uitpakken en dat onze daltonlicentie wordt verlengd. De afgelopen twee jaar heeft ons team het daltononderwijs op ods De Engelenberg aanzienlijk ontwikkeld en hebben we de aanbevelingen van de vorige visitatie als uitgangspunten genomen. De daltonscholing heeft ervoor gezorgd dat we weer een professioneel team zijn, met veel kennis in huis om het daltononderwijs de komende jaren verder te ontwikkelen en te verdiepen. Door deze gestructureerde ontwikkeling en borging verwachten wij dat de visitatie onze inspanningen bevestigt en onze daltonlicentie voor de komende periode verlengd wordt, waarmee we de komende jaren verder kunnen bouwen aan betekenisvol en effectief daltononderwijs.

Waar staat onze school/kindcentrum bij de volgende visitatie?

(lange termijnvisie)

Over 4 jaar heeft ods De Engelenberg een volledig schoolbrede doorgaande lijn van daltonkernwaarden ontwikkeld, waarin de ontwikkeling van leerlingen logisch voortbouwt op eerdere leerervaringen. Vrijheid, verantwoordelijkheid en reflectie zijn zichtbaar geïntegreerd in alle groepen: leerlingen stellen eigen doelen, maken bewuste keuzes over hun planning en uitvoering, en evalueren regelmatig hun leerproces. Taakbrieven, weektaken, periodetaken en coöperatieve werkvormen zijn geoptimaliseerd om eigenaarschap, samenwerking, zelfstandigheid en effectiviteit te vergroten. Door structurele reflectiemomenten, inzet van het portfolio en gerichte begeleidingsgesprekken leren leerlingen hun sterke punten herkennen, verbeterpunten formuleren en verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen ontwikkeling.

Ons team blijft zich continu ontwikkelen waardoor kennis en expertise up-to-date blijven en actief gedeeld worden binnen het team. Dit zorgt ervoor dat het daltononderwijs bij ods De Engelenberg niet alleen duurzaam geborgd is, maar ook in beweging blijft: vernieuwend, doelgericht en afgestemd op de behoeften van iedere leerling.

Reactie visitatieteam

Het team mag trots zijn op de ontwikkelingen die zijn ingezet. Wij zien een team dat achter daltononderwijs staat en die het beste willen voor de leerlingen.

De parels die jullie hebben beschreven kan het visitatieteam alleen maar beamen. Ga deze parels verder uitwerken en onderzoek hoe de boomhut nog breder ingezet kan worden.

De onderzoeksvragen die zijn opgesteld zijn realistisch als je kijkt naar de ontwikkeling waarin jullie nu zitten. Het team is realistisch, trots, enthousiast en gemotiveerd. Dit is ook nodig om een sterk fundament neer te kunnen zetten.

Het visitatieteam heeft de aanbevelingen geschreven waarvan wij denken dat het past in de route die jullie nu bewandelen.

Afgelopen periode hebben jullie veel in elkaar geïnvesteerd als team, wat ook nodig was. Wanneer er ruimte is probeer dan ook andere scholen te benaderen en ga op bezoek met een kijvraag. Ook raden wij jullie aan om actief deel te nemen aan de Regiobijeenkomsten van Groot Zwolle. Daar zijn ook mogelijkheden om je parels te delen en parels te halen.

3. Gedeeld eigenaarschap

Uit de gesprekken met:

leerlingen(raad)

Gedurende de dag zijn we de leerlingen uit het Engelenpanel tegegekomen. Vol trots vertelden ze dat ze in het panel zaten en met ons in gesprek zouden gaan. Ze hadden er allemaal zin in, al werd het even spannend toen ze hoorden dat de juf er niet bij zou zijn. In het panel zitten negen leerlingen. Vanaf groep 5 kun je gekozen worden voor het panel.

Ze praten allemaal open en onbevangen over wat ze van de school en het onderwijs vinden en of ze met plezier naar school gaan.

Je kunt in het pannel komen als je in de klas gekozen wordt. Daarvoor maak je een poster. Als je gekozen bent, zit je twee schooljaren in het panel.

De leerlingen vinden De Engelenberg een fijne school. Vooral omdat niet alles voor ze bepaald worden. Ze kunnen zelf ook keuzes maken. Dat het extra werk op de weektaak waaruit je kunt kiezen af moet, zijn ze minder tevreden over.

Ze vergaderen vaak, al is niet duidelijk hoe vaak. Sommige kinderen denken dat er elke maandag vergaderd wordt. Anderen houden het op één of twee keer per maand. Na elke vergadering wordt verslag uitgebracht in de klas. Op dit moment zijn ze druk met de voorbereiding van de jaarlijkse sponsorloop. Dat is een vaste taak van het panel.

Als we vragen wat beter kan, wordt genoemd dat het samenwerken vooral door de leerkrachten wordt bepaald/georganiseerd. Daar willen ze zelf meer invloed op. Dat geldt ook voor het werk op de periodetaak. Dat wordt door de leerkracht gekozen.

Als we vragen of ze vooruit mogen werken of kunnen kiezen voor voor een andere activiteit na de instructie, geven ze allemaal aan dat dit niet de bedoeling is. Dat bevestigt onze indruk dat de sturing van de leerkrachten op volgorde het werk groot is.

De kinderen uit het Engelenpanel zijn voor vijf gelijke schooldagen en zouden zelf minder harde stoelen aanschaffen als zij het voor het zeggen hadden.

Ze geven de school gemiddeld een 8.5. Vooral omdat ze met plezier naar school gaan. Er wordt weinig of niet gepest geeft een leerling aan die daar op een andere school juist veel last van had. Iedereen kent elkaar en dat vinden ze fijn.

ouders

Er zijn drie ouders aanwezig tijdens het gesprek, waarvan één ouder in de MR zit.

De kinderen van deze ouders zitten in groep 2,4,6 en 7.

Waarom hebben jullie als ouders gekozen voor deze school?:

Eén van de ouders geeft aan dat ze een aantal jaren geleden in deze wijk zijn komen wonen.

Bij de rondleiding voelde het meteen goed. Het was een fijn en hartelijk welkom. Op basis van gevoel hebben ze toen gekozen voor de Engelenberg.

Ook de andere ouders geven aan dat het gevoel meteen goed was en ze kregen een realistisch beeld van de school. Tijdens de rondleiding zagen ouders dat er werd samengewerkt. Een mooi voorbeeld hiervan was dat de leerlingen van groep 8 aan het lezen waren met de jongere leerlingen.

Weten jullie waarom de school een versnelde visitatie heeft gekregen?

Ouder (MR) geeft aan dat dalton toen der tijd niet voldoende zichtbaar was in de school en klassen.

Is er het afgelopen jaar veel gesproken over dalton in de MR en tijdens de vergaderingen? Aan het begin wel over gesproken en heeft daarna niet meer op de agenda staan. Is het eigenlijk een beetje stil komen te vallen.

Als je niet in de MR zit hoe worden ouders dan dan meegenomen in de ontwikkelingen van de school?:

De juffen en meesters sturen berichten via Parro naar de ouders van de school. Wanneer je kind in groep 1 zit krijg je ook als ouder een extra bericht over hoe de fruitmomenten zijn ingericht.

Proeftuintjes worden gedeeld, bijvoorbeeld maatjeswerk en maatjesactiviteiten, maar niet altijd of structureel.

Worden ouders wel eens uitgenodigd in de klassen?

Eén keer per jaar mogen ouders in klas komen kijken en wat de kinderen in de klas aan het doen zijn. Bij groep 1-2 mogen ouders mee naar binnen in de klas om bijvoorbeeld een kleine activiteit met de kinderen te doen. Je kan hierbij denken aan een boekje lezen of tekening maken. Bij tweede bel gaan de ouders weer naar buiten.

Wat vernemen jullie thuis als ouders m.b.t. de kernwaarde reflectie:

De inleverbakken werden in het begin nog niet goed ingezet, maar nu wel. Het proces van bewustwording is meer aanwezig. Ook de boomhutten heeft een zinvolle betekenis, dit geven leerlingen thuis ook aan.

Overige punten wat de ouders hebben aangegeven:

- De inloop wordt door ouders en kinderen prettig ervaren.
- Binnen bepaalde kaders toch zelf een keuze geven aan de kinderen.
- Groot voordeel van deze school is dat je elke dag mee naar binnen mag lopen als ouder, dit kan en mag bij alle groepen. Ouders ervaren dat als zeer prettig, Het dat zijn ook fijne contactmomenten met de leerkrachten.

Verbeterpunten/tip:

- Ouders geven aan dat ze graag wat meer communicatie willen over ontwikkelingen, communicatie mag iets scherper.
- Iets vaker een nieuwsbrief ontvangen.
- Voor ouders die minder bekend zijn met Dalton, foto's in het weekbericht zetten, zodat ouders thuis ook wat sneller het gesprek aan kunnen gaan.
- Communicatie over schoolontwikkelingen mag strakker.

Ouders zijn erg tevreden over de school, hele fijne school voor onze kinderen, Het voelt vertrouwd!

Medewerkers

Tijdens de lunchpauze hebben wij als visitatiecommissie gesproken met het team van de Engelenberg. Het gesprek kenmerkte zich door openheid en de fijne sfeer die er was.

Medewerkers geven aan met plezier op deze school te werken en in de afgelopen jaren samen veel ontwikkeld te hebben. Het gevoel van gezamenlijkheid – “we doen het echt samen” – wordt als krachtig en stimulerend ervaren. Dit zorgt ervoor dat men actief aan de slag gaat met de Daltonkenmerken en elkaar hierin ondersteunt.

Ook tijdens de klassenbezoeken hebben wij ons welkom gevoeld. Waar het mogelijk was konden wij kort in gesprek met de collega's.

schoolleiding/ leiding kindcentrum en daltoncoördinator(en)

Na de kennismaking met het team en inloop van de ouders hebben we met directeur en daltoncoördinator de stand van zaken op school besproken.

Beide vinden veel steun bij elkaar. Ze zorgen samen voor een stevig fundament. Dat is ook nodig na een aantal roerige jaren met veel wisselingen en druk op de kwaliteit van het onderwijs. Met name dat laatste tijd maakt dat er veel focus is geweest op het behalen van goede resultaten. Hoewel het team bevlogen is en overtuigd van de meerwaarde van het daltonconcept, heeft dit wel gezorgd voor een “snelkookpan”.

De versnelde visitatie zorgde voor druk op het behalen van het gewenste resultaat ten aanzien van de aanbevelingen. We geven tijdens het gesprek aan, dat in het verslag veel meer aanbevelingen staan dan wat tijdens de laatste visitatie in het verslag door de visitiers is genoteerd.

De directeur is gestart als tijdelijke directeur, maar dat is op zijn verzoek omgezet naar een vaste aanstelling. Hij geeft leiding aan twee scholen.

De grote winst van de afgelopen anderhalf jaar is dat de school van overlevingsstand is overgegaan naar rust/stabiliteit en ruimte om vooruit te kijken.

De teamscholing die ingekocht is heeft het team en de schoolleiding goed gedaan. Het gevoel van samen werken aan de schoolontwikkeling is er door versterkt. Het traject is nog niet afgerond. Dat zal aan het einde van het huidige schooljaar zijn.

De focus van de scholing ligt/lag op de periodetaak en de ruimte voor experimenten rond vrijheid en verantwoordelijkheid. Bij reflectie is ingezet op “de boomhut” als instrument voor reflectie en differentiatie. Dit is één van de parels van de school.

Het daltonboek is van een momentopname naar een ontwikkeldocument gegaan met de nadruk op why/how/what. “Waarom willen we dit” is de leidende vraag. Het is nu ook een document voor het hele team geworden.

De directeur en de daco zien de visitatie met vertrouwen tegemoet. Er is heel hard gewerkt en ze hopen dat we dat gaan zien.

bestuurder(s)

Vandaag hebben wij gesproken met de algemeen besuurder van Openbaar Onderwijs Kampen. Vanuit het verleden ook basisschoolleerkracht geweest en ook op het VO lesgegeven.

Daarna directeur geweest van een vestiging in Harderwijk. Bezig met onderwijskundig beleid en andere beleidszake; deze functie bevalt haar heel erg goed.

Wat heb je de afgelopen twee jaar gezien in de school?

Op deze school heeft jarenlang een “stevige” directeur gestaan. Deze directeur gaf veel leiding en soms wat te weinig vrijheid. Nadat de vorige directeur is weggegaan raakte het team een beetje onthand, vrijheid was moeilijk. Vervolgens konden nieuwe directeuren helaas ook niet blijven door verschillende omstandigheden. Het team was echt zoekende. Twee jaar geleden is de huidige directeur aangesteld. De eerste afspraak die gemaakt is, is dat de Engelenberg een daltonschool moet blijven maar dat de kwaliteit goed moet zijn en goed moet blijven voor de toekomst.

De bestuurder kon de directeur loslaten, het vertrouwen was meteen aanwezig. Deze directeur geeft vertrouwen aan het team en reflecteert goed met het team op eigen handelen.

De school en de bestuurder zijn zeer trots op de resultaten op de doorstroomtoets. Dw manier van denken en handelen werpt nu zijn vruchten af. De samenwerking tussen de directeur en daltoncoördinator verloopt erg voorspoedig, zij vullen elkaar goed aan. Er wordt focus gelegd op de visie en manier van lesgeven.

Afgelopen periode is er dan ook veel focus geweest op de kernkwaliteiten. Erg lag veel druk op de resultaten. Er is van buitenaf gezocht om nieuwe impuls te krijgen. De huidige directeur heeft externe ingeschakeld om mee te kunnen kijken hoe de kernkwaliteiten weer vorm en betekenis kregen.

Dalton en manier van kwaliteit leveren loopt gelijk op. Het omdenken is gebeurd doordat het het team nu beter met elkaar in gesprek kan komen. Het wordt met elkaar gedeeld en besproken.

De bestuurder is erg betrokken binnen de school. Binnen eigen bestuur geen andere daltonscholen. Ook vindt er nog geen samenwerking plaats met andere scholen buiten de organisatie. Bestuurder is er van overtuigd dat er daar straks meer ruimte voor is.

De school is voorzichtig geworden met vieringen. Leerkrachten moeten nog leren om successen te ontarmen. Laat zien waar je trots op bent!

Over een aantal jaar is het een stevige daltonschool waarbij de resultaten goed zijn en dat de daltonkenrwaarden goed zichtbaar zijn in de school. En dat de groei en het vertrouwen is toegenomen.

Afgelopen jaar hebben de collega's niet alleen de teamscholing gevolgd vanuit Saxion maar ook een teamtraining waarbij feedback geven en ontvangen centraal stond. Dit is een waardevolle aanvulling geweest in het professionaliseren van de teamcultuur.

Beoordeling, waardering & advies

Beoordeling

		V/O
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie*	V
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen	V
2	Zelfstandigheid	V
3	Samenwerking	V
4	Reflectie	V
5	Effectiviteit - doelmatigheid	O

Waardering

Van de zelfreflectie op de kernwaarden, ontwikkelvermogen, gedeeld eigenaarschap

Het visitatieteam spreekt waardering uit voor de eerlijke en duidelijke zelfreflectie van de school. De school weet goed waar zij staat, waar zij trots op is en waar nog ontwikkeling nodig is. Wij hebben een realistisch beeld gekregen.

Het visitatieteam heeft mooie praktijkvoorbeelden mogen zien. De samenwerking tussen leerlingen en collega's, de boomhut en het restaurant. Door middel van de scholing werkt het team doelgericht en durft te experimenteren met proeftuintjes. Wat goed werkt, wordt vastgelegd in het Daltonhandboek.

Het ontwikkelvermogen van de school is aanwezig. Het team leert samen, bespreekt open wat beter kan en werkt vanuit een gezamenlijke visie.

De basis is aanwezig. De school laat zien dat zij willen leren en gericht verder wil groeien in eigenaarschap en motivatie van leerlingen.

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
☐	Eerste licentie toekennen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde
☐	Geen eerste licentie toekennen, over twee jaar opnieuw visitatie voor licentie toekennen	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
☒	Licentie voor de komende periode* verlengen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
☐	Over twee jaar versnelde visitatie	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging

☐	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
--------------------------	--------------------	--

Aanbevelingen

	Omschrijving
1	Vrijheid in gebondenheid/ verantwoordelijkheid en vertrouwen: <i>Bied leerlingen de mogelijkheid om meer invloed te hebben op de samenstelling en invulling van hun taken (doelen),</i>
2	Effectiviteit/doelmatigheid: <i>Bespreek met elkaar hoe je kunt bereiken dat de taakbrief/weektaak aangepast wordt aan de onderwijsbehoeften van de leerling. Voer dit vervolgens uit en borg dit in jullie daltonhandboek.</i>
3	Borging: <i>Ontwikkel voor jullie school een document (kijkwijzer) waarbij per kernwaarde wordt vastgelegd hoe je dit in de praktijk terugziet. Dit document kan ingezet worden bij zelfevaluaties en als 0-meting van de school en klassenbezoeken.</i>
4	
5	

Slotopmerking visitatieteam

Het visitatieteam dankt iedereen hartelijk voor de openheid en gastvrijheid tijdens deze visitatiedag. Wij hebben een hardwerkend en betrokken team gezien dat samen bouwt aan de ontwikkeling van de school. De professionele gesprekken, het enthousiasme van de leerlingen en de vele proeftuintjes geven vertrouwen voor de toekomst.

Wij hopen dat jullie door deze visitatie en aanbevelingen weer verder kunnen met jullie daltonontwikkelingen. Neem de tijd om te blijven onderzoeken en te experimenteren. Zorg ervoor dat jullie één ding tegelijk oppakken en beschrijf dat in jullie daltonhandboek op de manier zoals jullie dat nu ook doen, met een persoonlijke twist!

Wij wensen het team veel succes en plezier bij de verdere daltonontwikkeling!

Slotopmerking school/kindcentrum

Wij willen de visitatiecommissie hartelijk bedanken voor het bezoek aan onze school, de betrokken gesprekken en de waardevolle feedback die wij hebben ontvangen. Wij herkennen ons in de observaties en aanbevelingen die zijn beschreven en ervaren deze als een positieve stimulans voor onze verdere ontwikkeling als daltonschool.

Wij zijn trots op de groei die de afgelopen jaren zichtbaar is geworden binnen ons team en bij onze leerlingen. Tegelijkertijd realiseren wij ons dat wij ons nog midden in een ontwikkelproces bevinden. De visitatie heeft ons bevestigd in de ingezette koers én ons geholpen om scherper te kijken naar de volgende stappen die nodig zijn om eigenaarschap, reflectie, effectiviteit en doorgaande lijnen verder te versterken.

Wij waarderen het vertrouwen dat de visitatiecommissie uitspreekt in onze ontwikkeling en nemen de complimenten over onze betrokkenheid, motivatie en samenwerking met trots in

ontvangst. De komende jaren blijven wij bouwen aan krachtig, eigentijds en toekomstgericht daltononderwijs waarin leerlingen steeds meer eigenaar worden van hun eigen leerproces.

Met vertrouwen kijken wij uit naar de verdere ontwikkeling van het daltononderwijs op ods De Engelenberg.

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

Plan van aanpak Daltonontwikkeling 2026-2030

De afgelopen jaren heeft ons De Engelenberg belangrijke stappen gezet in de ontwikkeling van het daltononderwijs. Vanuit de aanbevelingen van de vorige visitatie is gewerkt aan het versterken van de kernwaarden vrijheid en verantwoordelijkheid, zelfstandigheid, samenwerken, reflectie en effectiviteit. De komende vier jaar staan in het teken van verdieping, borging en het versterken van eigenaarschap van leerlingen. Vanuit de visitatie van maart 2026 kregen we de volgende aanbevelingen:

1. Vrijheid in gebondenheid/ verantwoordelijkheid en vertrouwen:

Bied leerlingen de mogelijkheid om meer invloed te hebben op de samenstelling en invulling van hun taken (doelen),

2. Effectiviteit/doelmatigheid:

Bespreek met elkaar hoe je kunt bereiken dat de taakbrief/weektaak aangepast wordt aan de onderwijsbehoeften van de leerling. Voer dit vervolgens uit en borg dit in jullie daltonhandboek.

3. Borging:

Ontwikkel voor jullie school een document (kijkwijzer) waarbij per kernwaarde wordt vastgelegd hoe je dit in de praktijk terugziet. Dit document kan ingezet worden bij zelfevaluaties en als 0-meting van de school en klassenbezoeken.

Op basis van de aanbevelingen van de visitatiecommissie zijn voor de periode 2026-2030 de volgende schoolbrede ontwikkeldoelen vastgesteld.

- het ontwikkelen van een doorgaande lijn voor de daltonkernwaarden;
- het vergroten van eigenaarschap en het verbeteren van de afstemming op onderwijsbehoeften van leerlingen binnen taakbrieven.
- het verdiepen van systematische reflectie en portfolio-gebruik;
- het borgen van kwaliteit door middel van een kijkwijzer en structurele evaluatie.

Hoofddoelen 2026-2030

1. Doorgaande lijn daltonkernwaarden

Er wordt een schoolbrede doorgaande lijn ontwikkeld waarin zichtbaar is:

- welke vaardigheden leerlingen per bouw ontwikkelen;
- hoe de kernwaarden terugkomen in de praktijk;
- hoe eigenaarschap en zelfstandigheid worden opgebouwd.

Deze doorgaande lijn wordt opgenomen in het daltonhandboek en jaarlijks geëvalueerd.

2. Doorontwikkelen taakbrieven en weektaken

We werken toe naar meer eigenschap, differentiatie en afstemming op onderwijsbehoeften binnen de taakbrieven en periodetaken. Deze worden doorontwikkeld tot instrumenten waarmee leerlingen:

- keuzes leren maken;
- eigen doelen formuleren;
- leren plannen;
- verantwoordelijkheid nemen voor hun leerproces;
- reflecteren op hun ontwikkeling.

3. Systematische reflectie

Reflectie krijgt een vaste plek binnen:

- dagplanning en taakbrieven;
- portfolio;
- kindgesprekken;
- instructies;
- boomhutten.

Leerlingen leren:

- terugkijken op hun werk;
- leerdoelen evalueren;
- verbeterpunten formuleren;
- verantwoordelijkheid nemen voor hun ontwikkeling.

4. Borging en kwaliteitsontwikkeling

De school ontwikkelt een kijkwijzer waarmee

- daltonontwikkeling zichtbaar wordt;
- zelfevaluatie mogelijk wordt;
- doorgaande lijn bewaakt wordt;
- ontwikkelpunten bespreekbaar worden gemaakt;
- jaarlijkse klassenbezoeken plaatsvinden.

Daarnaast blijft daltonontwikkeling een structureel onderdeel van:

- teamvergaderingen;
- studiedagen;
- werkgroepen;
- collegiale consultatie.

De daltonkijkwijzer zal vast onderdeel worden van de algemene kijkwijzer die gebruikt wordt tijdens de reguliere observaties die 5x per jaar afwisselend uitgevoerd worden door de directeur, de locatieleider, de gedragscoördinator en de daltoncoördinator.

Dalton jaarplan schooljaar 2026-2027

Jaar 1: Fundament versterken en ontwikkelen

Speerpunt 1 – Ontwikkelen kijkwijzer Daltononderwijs

Doel: Er wordt een schoolbrede kijkwijzer ontwikkeld waarmee zichtbaar wordt hoe de daltonkernwaarden in de praktijk terugkomen.

Verantwoordelijke: Daltoncoördinator

Periode: Periode 1 (eerste halfjaar)

Activiteiten:

- Inventariseren van bestaande afspraken en verwachtingen.
- Per kernwaarde concreet beschrijven:
 - wat zichtbaar is in de klas;
 - wat zichtbaar is bij leerlingen;
 - welke hulpmiddelen/instrumenten ingezet worden.
- Koppeling maken met:
 - taakbrief/weektaak;
 - boomhut;
 - reflectie;
 - samenwerken;
 - zelfstandigheid.
- Kijkwijzer bespreken met het team.
- Kijkwijzer opnemen in het daltonhandboek.

Resultaat

- Een gedragen kijkwijzer voor klassenbezoeken en zelfevaluatie.
- Heldere kwaliteitscriteria per kernwaarde.

Borging

- De daltonkijkwijzer is een onderdeel van van de algemene kijkwijzer die gebruikt wordt tijdens de reguliere observaties die 5x per jaar afwisselend uitgevoerd worden door de directeur, de locatieleider, de gedragscoördinator en de daltoncoördinator.
- Bespreking tijdens teamvergaderingen.
- Evaluatie en bijstelling waar nodig.

Speerpunt 2 – Werkgroep taakbrief en eigenaarschap

Doel: Het ontwikkelen van een nieuwe generatie taakbrieven/weektaken waarbij leerlingen meer invloed krijgen op:

- planning;
- taakkeuze;
- doelen;
- instructiebehoefte;
- reflectie.

Verantwoordelijke: Werkgroep taakbrief

- Daltoncoördinator
- Leerkrachten onder-, midden- en bovenbouw

Activiteiten

- Evalueren van huidige taakbrieven.
- Onderzoeken van voorbeelden van andere daltonscholen.
- Vaststellen van schoolbrede afspraken.
- Ontwikkelen van een doorgaande lijn in eigenaarschap.
- Pilot draaien in meerdere groepen.
- Leerlingen betrekken via het Engelenpanel.
- Aandacht besteden aan:
 - keuzevrijheid;
 - persoonlijke doelen;
 - reflectie;
 - differentiatie;
 - intekenen voor instructie;
 - zelfstandig plannen.
- Reflecteren, bijstellen en borgen in het daltonhandboek.

Resultaat

- Vernieuwde taakbrief/weektaak.
- Meer eigenaarschap zichtbaar bij leerlingen.
- Betere afstemming op (individuele) onderwijsbehoeften.

Borging

- Opname in daltonhandboek.
- Jaarlijkse evaluatie.
- Klassenbezoeken gekoppeld aan kijkwijzer.

Speerpunt 3 – Werkgroep reflectie en portfolio

Doel: Reflectie zichtbaar en structureel integreren binnen alle groepen.

Verantwoordelijke: Werkgroep taakbrief

- Daltoncoördinator
- Leerkrachten onder-, midden- en bovenbouw

Activiteiten:

- Schoolbrede afspraken maken over reflectie.
- Reflectiemomenten opnemen in dagplanning.
- Doorontwikkelen van:
 - reflectievragen;
 - boomhut;
 - reflectiepot;
 - portfolio.
- Ontwikkelen van doorgaande lijn reflectievaardigheden.
- Leerlingen leren:
 - doelen formuleren;
 - terugkijken;
 - feedback geven;
 - verbeterpunten benoemen.
- Portfolio inzetten tijdens kindgesprekken.
- Reflecteren, bijstellen en borgen in het daltonhandboek.

Resultaat:

- Reflectie zichtbaar in alle groepen.
- Leerlingen kunnen hun leerproces beter verwoorden.
- Portfolio ondersteunt eigenaarschap.

Borging

- Reflectie opgenomen in kijkwijzer.
- Teammomenten voor uitwisseling.
- Jaarlijkse evaluatie
- Opname in daltonhandboek.

Speerpunt 4 – Teamontwikkeling en scholing

Doel: Het team blijft zich ontwikkelen in daltonvaardigheden en gezamenlijke visie.

Activiteiten

- Daltonontwikkeling vast op agenda van vergaderingen en studiedagen.
- Klassenbezoeken en collegiale consultatie.
- Bezoeken aan andere daltonscholen.
- Gezamenlijke deelname aan regiobijeenkomsten Groot Zwolle.
- Werkgroepen presenteren opbrengsten aan team. Het hele team is verantwoordelijk voor de Daltonontwikkeling

Resultaat

- Gezamenlijke taal en visie.
- Vergroting van expertise.

- Meer samenhang binnen het team.

Planning schooljaar 2026-2027

Periode*	Activiteit
Periode 1	Ontwikkelen kijkwijzer
Periode 1	Start werkgroep taakbrief
Periode 1	Start werkgroep reflectie
Periode 2	Eerste pilots taakbrief
Periode 2	Schoolbrede afspraken reflectie
Periode 3	Klassenbezoeken met kijkwijzer
Periode 3	Evaluatie pilots
Periode 4	Bijstellen en borgen in daltonhandboek
Periode 4	Teamreflectie en nieuwe doelen

** Zodra de jaarplanning bekend is zal dit schema bijgewerkt worden met specifieke data.*

Globale planning 2027-2030

Schooljaar 2027-2028

- Verder implementeren vernieuwde taakbrief.
- Uitbouwen reflectie en portfolio.
- Meer leerlinggestuurde keuzes binnen instructie.
- optimaliseren doorgaande lijn dalton.

Schooljaar 2028-2028

- Verdieping differentiatie en eigenaarschap.
- Borging van schoolbrede afspraken.
- Versterken leerling en ouderparticipatie.
- Binnen de jaarplanning blijft ruimte bestaan voor ontwikkelpunten en initiatieven vanuit het team.

Schooljaar 2029-2030

- Evaluatie volledige daltonontwikkeling.
- Actualiseren daltonhandboek.
- Voorbereiding visitatie.
- Binnen de jaarplanning blijft ruimte bestaan voor ontwikkelpunten en initiatieven vanuit het team.

Verwachte opbrengsten in 2030

Over vier jaar:

- is er een zichtbare doorgaande lijn binnen alle daltonkernwaarden;
- nemen leerlingen actief verantwoordelijkheid voor hun leerproces;
- zijn reflectie en eigenaarschap zichtbaar in alle groepen;
- sluiten taakbrieven beter aan op onderwijsbehoeften;
- wordt het portfolio actief gebruikt;
- zijn afspraken schoolbreed geborgd;
- beschikt de school over een sterke kwaliteitsstructuur;
- is het daltononderwijs duurzaam verankerd binnen ods De Engelenberg.

Het team werkt dan vanuit een gezamenlijke visie waarin ontwikkeling, reflectie en eigenaarschap centraal staan en waarin leerlingen optimaal voorbereid worden op hun toekomst.

Ondertekening school en visitatievoorzitter voor gezien

Naam	Functie	Handtekening	Datum
Patrick van Campenhout	Leidinggevende onderwijs		
n.v.t.	Leidinggevende opvang (indien van toepassing)	n.v.t.	n.v.t.
Marije Lunshof	Visitatievoorzitter		

Voor de verdere procedure: zie handleiding '[Daltonschool worden en blijven](#)'.